

PERSEPSI MURID TERHADAP PENGGUNAAN SURAU SEKOLAH DI SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN DI MALAYSIA

Bani Hidayat Mohd Shafie [1], Ab. Halim Tamuri [2], Kamarulzaman Abdul Ghani [3], Nor Hayati Fatmi Talib [4]

ABSTRACT

This article aimed at identifying the students' perceptions towards the use of musholla in Malaysian secondary schools. A group of 1676 Form 4 students from secondary schools in Malaysia were randomly stratified selected to participate in the study. The participants were then grouped into four zones of Peninsular Malaysia. Students are required to respond to 55 items by answering 5-point Likert-scale items on the use of musholla in schools based on four components; the usage on the aspect of Islamic Studies' subfields, teaching and learning approaches, audio visual aids and participation of school staff. The findings were reported descriptively by using frequencies, percentage and mean calculation. The findings showed that overall the use of musholla was moderately low (mean = 2.92). The mean level for subfield usage was moderately high (mean= 3.06), teaching and learning approaches were at moderately low level (mean = 2.92), audio visual aids were moderately low marked (mean = 2.41), and school staff participation was moderately low marked (mean = 2.94). The implications of the study were to increase the use of musholla based on the four components; the usage on the aspect of Islamic Studies' subfields, teaching and learning approaches, audio visual aids and participation of school staff through strategic and effective planning and approaches on the teaching and learning of Islamic Education in schools' musholla.

Keywords: *Schools' musholla, teaching and learning, Islamic Education.*

[1] Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
bani_3738@yahoo.com

[2] Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
abhalim@ukm.my

[3] Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
qamar@ukm.my

[4] Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
yati_6709@yahoo.com

PENDAHULUAN

Surau di sekolah adalah suatu tempat amali (praktikal) dalam proses pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam. Dalam konteks pendidikan Islam di Malaysia. Kewajipan untuk melaksanakan ibadah dan melaksanakan pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam terutamanya amali solat serta kegiatan keagamaan Islam telah memberi kesedaran pihak kerajaan untuk menyediakan keperluan pembinaan tempat bagi murid-murid menunaikan solat di waktu persekolahan. Bilangan surau sekolah di sekolah menengah kebangsaan di Malaysia juga telah melalui proses pertambahan dan telah mendapati bahawa telah mencecah 1,765 buah surau sekolah (Kementerian Pelajaran Malaysia 2011). Kemudahan surau sekolah ini membolehkan murid-murid menunaikan tanggungjawab mereka sebagai seorang muslim di samping melaksanakan aktiviti-aktiviti keagamaan di sekolah (Ab. Halim at al. 2003; Mohd Ismail & Kamarul Azmi 2008). Justeru, institusi pendidikan Islam yang meliputi masjid, surau termasuk juga surau sekolah ini terus dikembangkan demi menjadikannya salah sebuah institusi pendidikan Islam yang cemerlang terutamanya di sekolah.

Tujuan utama pembinaan surau sekolah adalah untuk mengukuhkan pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam serta meningkat penghayatan Islam di kalangan murid. Kementerian Pendidikan telah menetapkan bahawa surau-surau sekolah bukan sahaja sebagai tempat murid untuk menunaikan sembahyang,

tetapi lebih kepada untuk menjadi surau sekolah sebagai “Pusat Pendidikan Rohani”. Kementerian Pelajaran Malaysia juga menyarankan agar semua aktiviti yang berbentuk kurikulum dan ko-kurikulum pendidikan Islam yang sesuai dapat dilaksanakan dalam surau sekolah bagi mempraktikkan teori-teori yang telah diajar dalam bilik darjah. Surau sekolah sebenarnya mudah diakses dan digunakan sepanjang masa oleh para murid dan guru bagi melaksanakan aktiviti-aktiviti pendidikan Islam kerana lokasi nya terletak dalam kawasan sekolah. Ini menyokong fungsi utama surau sekolah sebagai tempat melaksanakan ibadat sembahyang, menjalankan kegiatan amali pendidikan Islam, menanamkan semangat mencintai agama, menghayati ajaran Islam dan membina roh persaudaraan Islam dalam kalangan guru-guru dan murid-murid Islam (BPI 1989).

Pada asasnya proses pengajaran dan pembelajaran di surau sekolah lebih berkesan kerana segala isi pelajaran yang disampaikan oleh guru dapat diaplikasikan dan diamalkan terus oleh murid seperti adab-adab masuk ke masjid, solat tahiyatul masjid di masjid, menjaga kebersihan masjid dan sebagainya. Proses ini akan meninggalkan kesan dan ingatan yang lebih lama kepada murid berbanding dengan proses pengajaran dan pembelajaran secara teori dalam bilik darjah sejajar dengan pandangan Ab. Halim et al. (2003) menyatakan bahawa surau sekolah bukan sahaja berfungsi sebagai tempat murid menunaikan ibadat sembahyan, tetapi berfungsi sebagai ‘makmal pendidikan rohani’ dalam pendidikan Islam sama ada aktiviti kurikulum atau kokurikulum. Oleh yang demikian, surau sekolah berperanan penting dalam mengukuhkan aktiviti-aktiviti pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam melalui bentuk kurikulum, kokurikulum dan aktiviti kerohanian.

PERNYATAAN MASALAH

Setelah lebih dua dekad pelaksanaan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM), masih kurang kajian mendalam yang dijalankan untuk meninjau keberkesanan fungsi surau dalam Pendidikan Islam di sekolah-sekolah menengah. Keperluan surau sekolah dewasa masa ini adalah amat penting dalam kurikulum Pendidikan Islam KBSM kerana dalam pelaksanaan semakan Kurikulum Pendidikan Islam (KBSM) adalah bermatlamatkan untuk mengaitkan antara teori dan praktis. Murid bukan sahaja perlu berketerampilan dalam bidang akademik tetapi juga dalam amalan dan penghayatannya di sekolah. Begitu juga matlamat yang ingin di capai dalam Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang menitikberatkan kemanusiaan dan kerohanian murid dalam kehidupan seharian. Justeru, matlamat KBSM dan KSSM adalah selaras dengan matlamat Falsafah Pendidikan Negara (FPN) yang mahu melahirkan insan yang kamil dari aspek jasmani, emosi, rohani dan intelek. Ini diperkukuhkan lagi dengan matlamat Falsafah Pendidikan Islam (Kementerian Pendidikan Malaysia 2005).

Fungsi surau sekolah masih pada tahap minima dan tidak menepati hasrat matlamat penubuhan surau sekolah untuk mengukuhkan pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam di sekolah-sekolah di Malaysia. Namun apa yang berlaku di sekolah sebagaimana yang ditunjukkan oleh pelbagai kajian yang berterusan sejak tahun 1994 sehingga 2010 daripada pelbagai institusi dan penyelidik menunjukkan bahawa tahap fungsi dan keberkesanan surau sekolah dalam kalangan guru Pendidikan Islam dan murid masih boleh dipersoalkan terutamanya daripada aspek kemudahan fizikal, pelaksanaan kurikulum dan kokurikulum Pendidikan Islam. Justeru, satu kajian yang mendalam untuk melihat sejauhmanakah murid-murid, guru-guru pendidikan Islam dan pihak sekolah mengetahui secara jelas tentang fungsi surau sekolah secara efektif meliputi aspek kurikulum, kokurikulum dalam Pendidikan Islam di sekolah.

Menurut Jasmi et al. (2010) bahawa tanggapan umum yang menyatakan surau sekolah hanya berfungsi sebagai pusat ibadah harus dikikis bagi menggambarkan penggunaannya secara menyeluruh. Satu kerugian besar sekiranya surau sekolah yang berada dalam lingkungan kawasan sekolah masih dianggap sebagai pusat ibadah semata-mata tanpa mengambil kira manfaat surau sekolah sebagai pusat *tarbiyyah*. Justeru, surau-sarau yang terdapat di sekolah tidak boleh dianggap sebagai tempat beribadah semata-mata bahkan perlu dijadikan “Makmal Pendidikan Islam” untuk menjalankan sebarang aktiviti pengajaran dan pembelajaran berbentuk teori dan amali.

OBJEKTIF KAJIAN

Berdasarkan perbincangan latar belakang kajian dan pernyataan masalah, maka kajian ini dijalankan untuk mencapai objektif berikut:

1. Mengetahui persepsi murid terhadap tahap penggunaan surau sekolah
2. Mengetahui persepsi murid terhadap sub-bidang pendidikan Islam dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah

3. Mengetahui pasti persepsi murid terhadap kaedah pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah
4. Mengetahui pasti persepsi murid terhadap bahan bantu mengajar (BBM) dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah.
5. Mengetahui pasti persepsi murid terhadap penglibatan warga sekolah dalam penggunaan surau sekolah.

KAJIAN LITERATUR

Penggunaan surau sekolah secara berkesan dalam pengajaran dan pembelajaran akan membantu murid memperkukuhkan penghayatan terhadap ilmu yang dipelajari dalam kelas menerusi aktiviti amali yang dijalankan. Hal ini bertepatan dengan kajian oleh Ab. Halim et al. (2003) mendapati bahawa 68.4% murid bersetuju bahawa surau sekolah telah memberi sumbangan yang positif dalam meningkatkan amal ibadah mereka. Dapatan kajian di atas menunjukkan bahawa impak yang positif terhadap penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam.

Kajian Ibrahim (2004) pula meninjau persepsi murid-murid Islam terhadap fungsi, peranan dan aktiviti surau sekolah sejauhmana ianya dapat membentuk sahsiah murid Islam. Tujuan kajian ini adalah untuk meninjau persepsi murid-murid Islam terhadap fungsi, peranan dan aktiviti surau sekolah sejauh mana surau sekolah dapat membentuk sahsiah murid Islam. Di samping itu kajian ini juga cuba melihat persepsi murid-murid Islam terhadap modul usrah sebagai satu program penting dalam membina sahsiah murid Islam. Sampel kajian adalah terdiri daripada murid-murid daripada murid-murid tingkatan empat daripada lapan buah sekolah menengah Daerah Kulai. Data diperolehi daripada 120 orang murid dengan menggunakan soal selidik, temu bual dan analisis dokumen yang mempunyai item-item yang berkaitan dengan tajuk kajian. Hasil dapatan kajian telah dianalisis menggunakan statistik deskriptif dalam bentuk peratusan. Hasil kajian menunjukkan surau sekolah memang berperanan dalam membentuk sahsiah murid Islam.

Manakala kajian Rusiah (2006) telah meninjau peranan surau sekolah terhadap pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Kajian ini berbentuk tinjauan bagi mendapatkan maklumat tentang keadaan, prasarana, penggunaannya, aktiviti yang dijalankan di surau sekolah dan signifikan terhadap pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam terutamanya untuk meningkatkan sahsiah murid dan kefahaman Islam. Kajian melibatkan 450 murid lelaki dan perempuan tingkatan empat dan 33 orang guru. Sebanyak 15 buah surau sekolah yang merangkumi tujuh buah surau di daerah barat daya dan lapan buah surau di daerah timur laut Pulau Pinang telah dinilai peranan dan signifikasinya terhadap pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Dapatan kajian menunjukkan bahawa surau sekolah berperanan dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam dan meningkatkan sahsiah murid.

Kajian yang dilakukan oleh Rosli (2011) terhadap enam buah Sekolah Menengah Kebangsaan di daerah Pasir Mas, Kelantan beliau mendapati bahawa seramai 162 murid (64.8%) bersetuju bahawa surau digunakan sepenuhnya dalam proses pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Dari aspek analisis inferensi pula menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara min murid lelaki dengan min murid perempuan berhubung fungsi surau dan keberkesanannya dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam ($p=0.9666$, $p>0.05$). Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa persepsi bagi kedua-dua kumpulan berdasarkan jantina terhadap fungsi surau dan keberkesanannya adalah sama dengan min murid lelaki ialah 3.89 manakala min murid perempuan ialah 4.01. Hasil kajiannya juga mendapati bahawa seramai 216 orang murid (86.4%) dengan kadar min 4.22 bersetuju bahawa surau berperanan meningkatkan amal ibadah fardhu mereka. Hasil kajian ini selari dengan kajian Ab. Halim et al. (2003) yang mendapati bahawa 95.0% murid bersetuju bahawa surau sekolah memberi sumbangan positif dalam meningkatkan amal ibadah mereka. Hasil kajian juga menunjukkan bahawa pelaksanaan aktiviti di surau sekolah telah meningkatkan tahap amal ibadah mereka.

Namun persoalannya, adakah para guru menggunakan kemudahan surau sekolah sebagai medium sokongan utama dalam proses pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam? Adakah para guru menjadikan surau sekolah sebagai pusat pembelajaran yang menarik dan menyeronokkan? Dapatan Kajian Ab. Halim et al. (2004) mendapati bahawa aktiviti yang kerap dilakukan oleh guru pendidikan Islam menurut persepsi murid ialah memperdengarkan bacaan contoh al-Quran dan sering membuat latihan/aktiviti menghafal ayat-ayat hafazan di dalam bilik darjah. Manakala aktiviti pengajaran dan pembelajaran di luar bilik darjah merupakan aktiviti yang jarang dilakukan oleh guru-guru pendidikan Islam. Dapatan hasil temu bual bersama dengan murid menerusi kajian tersebut mencadangkan agar aktiviti amali di luar bilik darjah dipertingkatkan seperti dalam surau sekolah dan di masjid. Dapatan hasil dapatan ini menunjukkan bahawa guru-guru pendidikan Islam masih terikat dan terkongkong dengan pengajaran dan pembelajaran dalam kelas tanpa mengambil kira manfaat

jikalau pengajaran dan pembelajaran tersebut dijalankan di luar bilik darjah seperti di surau sekolah ataupun di lokasi yang lain.

Kesimpulannya penggunaan surau sekolah yang berkesan harus melibatkan peranan guru Pendidikan Islam sebagai guru yang kreatif dan inovatif dalam menggunakan segala kemudahan di surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah supaya hasrat menjadikan surau sekolah sebagai 'makmal pendidikan Islam tercapai.

METODOLOGI

Kajian ini adalah satu kajian lapangan yang mengkaji tentang persepsi murid tingkatan empat di sekolah menengah kebangsaan di Semenanjung Malaysia berkaitan penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam. Kajian ini melibatkan seramai 1676 orang responden murid. Sampel kajian adalah dipilih secara rawak berstrata dan berkelompok dari seluruh Malaysia. Zon yang terlibat ialah zon Utara yang diwakili oleh negeri Kedah, zon tengah diwakili negeri Selangor, zon selatan diwakili oleh negeri Johor dan zon timur diwakili oleh negeri Terengganu. Oleh sebab penyelidikan ini bersaiz besar, maka pengkaji menentukan jumlah sampel yang diperlukan adalah kira-kira satu peratus daripada jumlah populasi keseluruhan (Neuman 2003).

Kajian ini dijalankan dengan menggunakan soal selidik yang dibina oleh pengkaji. Keseluruhan item ialah 55 item yang mempunyai kesahan konstruk, kesahan kandungan dan kebolehpercayaan yang tinggi. Item-item ini digunakan untuk mengkaji penggunaan surau sekolah menurut persepsi murid. Secara terperinci nilai *alpha cronbach* digunakan bagi mengukur nilai kebolehpercayaan instrumen soal selidik seperti jadual 1 di bawah. Nilai kebolehpercayaan bagi bidang pendidikan Islam ialah 0.911, kaedah pengajaran dan pembelajaran 0.938, bahan bantu mengajar (BBM) 0.941 dan warga sekolah 0.832. Analisis keseluruhan instrumen soal selidik penggunaan surau sekolah menunjukkan nilai kebolehpercayaan yang tinggi iaitu 0.842.

Jadual 1 Nilai pekali kebolehpercayaan instrumen soal selidik

Pemboleh ubah	Nilai Alpha Cronbach
Penggunaan Surau sekolah	0.842
Bidang pendidikan Islam	0.911
Kaedah pengajaran pembelajaran	0.938
Bahan bantu mengajar (BBM)	0.941
Warga sekolah	0.832

Analisis statistik deskriptif digunakan untuk melaporkan dapatan menggunakan peratus, min dan sisihan piawai. Min yang diperoleh ditafsirkan menggunakan cara interpretasi dapatan statistik deskriptif yang dicadangkan oleh Nunally (1976) dan diguna pakai oleh Norasmah (2001) dan Azhar (2006) seperti jadual 2 berikut:

Jadual 2 Interpretasi skor min bagi melaporkan dapatan deskriptif statistik

Skor Min	Interpretasi
1.00 – 2.00	Rendah
2.01 – 3.00	Sederhana Rendah
3.01 – 4.00	Sederhana Tinggi
4.01 – 5.00	Tinggi

Sumber: Nunally (1976); Norasmah (2001) dan Azhar (2006)

Skala likert lima mata dengan kaedah skornya ialah Tidak Pernah (TP) dengan skor 1 mata, jarang-jarang (JJ) dengan skor 2 mata, Kadang-kadang (KK) dengan skor mata 3, kerap (K) dengan skor mata 4 dan sangat kerap (SK) skor 5 mata digunakan dalam kajian ini. Data yang diperoleh telah dianalisis dengan menggunakan statistik deskriptif yang melibatkan analisis kekerapan, peratusan dan min.

DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian yang diperoleh telah digunakan untuk menjawab objektif kajian pertama iaitu menentukan tahap penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam. Jadual 3 menunjukkan persepsi responden murid, sebanyak 248 (14.8%) berada pada tahap rendah. Seterusnya sebanyak 592 (35.3%) pada tahap sederhana tinggi, 742 (44.3%) pada tahap sederhana rendah manakala sebanyak 94 (5.6%) mendapat skor min pada tahap tinggi. Keseluruhannya, skor min penggunaan surau sekolah adalah sebanyak (2.92).

Jadual 3 Taburan skor penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran

Skor Min	Frekuensi	Peratus	Interpretasi Skor Min
1.00 – 2.00	248	14.8%	Rendah
2.01 – 3.00	742	44.3%	Sederhana Rendah
3.01 – 4.00	592	35.3%	Sederhana Tinggi
4.01 – 5.00	94	5.6%	Tinggi
	1676	100%	

Min keseluruhan = 2.92

Sisihan piawai = 0.728

Selanjutnya dapatan kajian bagi menjawab objektif kajian kedua iaitu sub-bidang pendidikan Islam ditunjukkan dalam Jadual 4 secara terperinci berdasarkan kekerapan. Tahap skor min keseluruhan bagi penggunaan sub-bidang pendidikan Islam dengan nilai min 3.06 berada pada tahap sederhana tinggi.

Jadual 4 Taburan skor aspek sub-bidang pendidikan Islam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah

Bil.	Item	Kekerapan (N=1676)					Min	SP	Tahap
		TP	JJ	KK	K	SK			
		1	2	3	4	5			
C01	Tilawah al-Quran	213	347	483	346	287	3.09	1.26	Sederhana Tinggi
C02	Hadis	368	373	478	308	149	2.70	1.25	Sederhana Rendah
C03	Aqidah	320	308	465	385	198	2.90	1.28	Sederhana Rendah
C04	Ibadat	157	212	323	458	526	3.58	1.30	Sederhana Tinggi
C05	Sirah/tamadun Islam	351	333	457	353	182	2.81	1.28	Sederhana Rendah
C06	Adab dan Akhlak Islamiah	285	303	392	401	295	3.07	1.34	Sederhana Tinggi
C07	Amali Solat	148	227	410	434	457	3.50	1.26	Sederhana Tinggi
C08	Amali PAFA	222	269	465	421	299	3.18	1.27	Sederhana Tinggi
C09	KKQ (Kelas Kemahiran al-Quran).Jika berkenaan Kokurikulum Pendidikan Islam	570	270	343	281	212	2.58	1.42	Sederhana Rendah
C10	(Persatuan Agama Islam, Puteri Islam dll)	335	223	356	352	410	3.17	1.45	Sederhana Tinggi
	Min keseluruhan						3.06	0.978	Sederhana Tinggi

Objektif kajian ketiga iaitu mengenal pasti penggunaan berdasarkan kaedah pengajaran dan pembelajaran ditunjukkan dalam jadual 5 secara terperinci berdasarkan kekerapan. Secara keseluruhannya tahap skor min kaedah pengajaran dan pembelajaran dengan nilai min 2.92 pada tahap sederhana rendah.

Jadual 5 Taburan skor kaedah pengajaran pendidikan Islam dalam pengajaran dan pembelajaran di surau sekolah.

Bil.	Item	Kekerapan (N=1676)					Min	SP	Tahap
		TP	JJ	KK	K	SK			
		1	2	3	4	5			
C11	Amali (praktikal)	204	313	445	421	293	3.17	1.263	Sederhana Tinggi
C12	Bacaan beramai-ramai	112	221	394	490	459	3.57	1.207	Sederhana Tinggi
C13	Bercerita	361	336	436	334	209	2.82	1.314	Sederhana Rendah
C14	Forum	418	385	420	302	151	2.63	1.278	Sederhana Rendah
C15	Halaqah (duduk dalam lingkungan)	371	414	446	297	148	2.66	1.245	Sederhana Rendah
C16	Latih tubi	348	342	420	314	252	2.87	1.344	Sederhana Rendah
C17	Tadarus al-Quran	128	302	463	449	334	3.33	1.200	Sederhana Tinggi
C18	Memperdengarkan bacaan ayat al-Quran	133	226	416	488	413	3.49	1.220	Sederhana Tinggi
C19	Guru memperbetulkan bacaan ayat al-Quran	170	256	426	487	337	3.33	1.241	Sederhana Tinggi
C20	Menghafaz dalam kumpulan	280	341	454	400	201	2.94	1.260	Sederhana Rendah
C21	Kuliah (penerangan)	284	360	390	380	262	2.99	1.321	Sederhana Rendah
C22	Motivasi	161	317	433	430	335	3.27	1.246	Sederhana Tinggi
C23	Pengurusan peta minda	486	417	395	261	117	2.47	1.249	Sederhana Rendah
C24	Perbincangan dalam kumpulan	254	344	460	403	215	2.99	1.251	Sederhana Rendah
C25	Perbincangan guru dan murid	229	302	382	444	319	3.19	1.310	Sederhana Tinggi
C26	Permainan	557	433	385	199	102	2.32	1.218	Sederhana Rendah
C27	Projek	597	428	386	186	79	2.24	1.182	Sederhana Rendah
C28	Sumbang saran (<i>brainstorming</i>)	547	386	416	218	109	3.38	1.240	Sederhana Tinggi
C29	Tunjuk cara (demonstrasi)	362	369	432	341	172	2.26	1.281	Sederhana Rendah
Min keseluruhan							2.92	0.864	Sederhana Rendah

Seterusnya, Objektif kajian keempat iaitu mengenal pasti bahan bantu mengajar (BBM) dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di surau sekolah ditunjukkan dalam jadual 6 secara terperinci berdasarkan kekerapan. Secara keseluruhannya tahap skor min komponen kaedah pengajaran dan pembelajaran dengan nilai min 2.41 pada tahap sederhana rendah.

Jadual 6 Taburan skor bahan bantu mengajar (BBM) pendidikan Islam dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam.

Bil.	Item	Kekerapan (N=1676)					Min	SP	Tahap
		TP	JJ	KK	K	SK			
		1	2	3	4	5			
C30	Akhbar dalam Darjah (ADD)	678	401	327	182	88	2.17	0.216	Sederhana Rendah
C31	Al-Quran	135	249	394	478	420	3.48	0.137	Sederhana Tinggi
C32	Bahan terpakai (bahan yang telah digunakan)	609	383	395	191	98	2.27	1.227	Sederhana Rendah
C33	Buku teks	177	181	269	414	635	3.69	1.350	Sederhana

C34	Gambar	446	373	450	274	133	2.57	1.257	Tinggi Sederhana Rendah
C35	Kad carta	618	378	415	182	83	2.24	1.198	Sederhana Rendah
C36	Kad imbasan (<i>Flash Card</i>)	746	365	354	157	54	2.05	1.148	Sederhana Rendah
C37	Kad manila	572	412	381	220	91	2.31	1.219	Sederhana Rendah
C38	Kaset	836	322	293	146	79	1.99	1.202	Rendah
C39	Kertas mahjung	547	326	388	264	151	2.49	1.326	Sederhana Rendah
C40	Komputer(<i>power point</i>) dan pemancar LCD	665	294	303	240	174	2.38	1.392	Sederhana Rendah
C41	Laman web/internet	807	304	274	193	98	2.09	1.274	Sederhana Rendah
C42	Lembaran kerja	558	359	360	255	144	2.44	1.316	Sederhana Rendah
C43	Majalah	685	382	332	191	86	2.17	1.223	Sederhana Rendah
C44	Nota edaran	347	291	400	346	292	2.97	1.380	Sederhana Rendah
C45	Papan gulung	768	339	323	159	87	2.08	1.221	Sederhana Rendah
C46	Perisian komputer Pendidikan Islam	766	269	329	196	116	2.18	1.308	Sederhana Rendah
C47	Transperansi (lut sinar) OHP dan Projektor OHP	847	281	284	172	92	2.03	1.256	Sederhana Rendah
C48	Video/VCD/DVD	724	303	329	199	121	2.22	1.306	Sederhana Rendah
Min keseluruhan							2.41	0.884	Sederhana Rendah

Seterusnya bagi mencapai objektif kelima, analisis berikut ialah taburan dapatan kajian melibatkan pemboleh ubah penglibatan warga sekolah dalam penggunaan surau sekolah ditunjukkan dalam jadual 7 secara terperinci berdasarkan kekerapan berdasarkan. Secara keseluruhannya tahap skor min penglibatan warga sekolah dalam penggunaan surau sekolah dengan nilai min 2.94 pada tahap sederhana tinggi.

Jadual 7 Taburan skor penglibatan warga sekolah dalam penggunaan surau sekolah.

Bil.	Item	Kekerapan (N=1676)					Min	SP	Tahap
		TP 1	JJ 2	KK 3	K 4	SK 5			
C49	Pentadbir sekolah	170	409	433	376	288	3.12	1.244	Sederhana Tinggi
C50	Guru-guru pendidikan Islam	18	131	251	513	763	4.12	1.000	Tinggi
C51	Guru-guru akademik	74	266	461	510	365	3.49	1.126	Sederhana Tinggi
C52	Kakitangan sokongan sekolah	180	413	472	367	244	3.05	1.214	Sederhana Tinggi
C53	Ahli Jawatankuasa PIBG	351	574	441	204	106	2.49	1.136	Sederhana Rendah
C54	Ibu bapa	384	662	386	155	89	2.35	1.090	Sederhana Rendah
C55	Masyarakat setempat	795	449	234	129	69	1.94	1.14	Rendah
Min keseluruhan							2.94	0.83	Sederhana Rendah

Kesimpulan, berdasarkan Jadual 8, dapatan kajian menunjukkan bahawa sub-bidang pendidikan Islam mempunyai skor min tertinggi (min=3.06, s.p.= 0.978), diikuti penglibatan warga sekolah (min=2.94, s.p. 0.831), kaedah pengajaran dan pembelajaran (min=2.92, s.p. 0.864) dan bahan bantu mengajar (BBM) (min=2.41, s.p. 0.884).

Jadual 8 Taburan skor penggunaan surau sekolah.

Komponen penggunaan surau sekolah	Skor Min	S.P.	Tahap	Skor Min	Skor Mak.
Sub-bidang pendidikan Islam	3.06	0.978	Sederhana Tinggi	1.0	5.0
Penglibatan warga sekolah	2.94	0.831	Sederhana Rendah	1.0	5.0
Kaedah pengajaran dan pembelajaran	2.92	0.864	Sederhana Rendah	1.0	5.0
Bahan Bantu Mengajar (BBM)	2.41	0.884	Sederhana Rendah	1.0	5.0

PERBINCANGAN DAPATAN KAJIAN

Majoriti penggunaan surau sekolah dari persepsi murid ialah pada tahap sederhana rendah. Ini berdasarkan pandangan 742 orang murid, iaitu 44.3% daripada keseluruhan responden murid. Manakala skor min penggunaan pada tahap sederhana tinggi 592 orang iaitu 35.3% daripada murid berpandangan demikian. Seterusnya skor min pada tahap rendah pula seramai 248 orang iaitu 14.8% berbanding skor min pada tahap tinggi pula seramai 94 orang iaitu 5.6%. Tahap skor min keseluruhan penggunaan surau sekolah berdasarkan persepsi murid ialah sederhana rendah (min=2.92)

Dapatan kajian ini menyokong dapatan kajian oleh Jasmi (2011) dan Rosli (2011) yang menunjukkan penggunaan surau sekolah adalah sederhana rendah. Berdasarkan dapatan penggunaan surau sekolah ini jelas menunjukkan bahawa penggunaan surau sekolah dari persepsi surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran Islam pada tahap sederhana rendah. Dapatan ini juga tidak selari dengan dapatan berkaitan penggunaan masjid dan surau dalam pendidikan Islam berdasarkan kajian Fakrul Adabi (2006), Alias (2008) dan Mohd Mohadis (2006) juga telah menunjukkan majoriti responden menyatakan melalui kelas agama yang mereka ikuti di masjid dapat meningkatkan amalan seperti solat berjemaah, solat sunat, puasa sunat dan amalan membaca al-Quran.

Namun, dapatan ini juga tidak selari dengan kajian oleh Halim et al. (2003) yang mana persepsi murid tentang surau sekolah dalam pendidikan Islam adalah tinggi dari aspek fungsi namun aktiviti-aktiviti penggunaan surau sekolah hanya tertumpu kepada ibadat khususnya sahaja. Dapatan ini juga tidak seiringan dengan kajian Rusiah (2006) dan Ibrahim (2004) menunjukkan surau sekolah berperanan dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam dan meningkatkan sahsiah murid. Justeru, penggunaan surau sekolah harus selari dari aspek persepsi dan penggunaan supaya keseimbangan teori dan amali dalam pengajaran dan pembelajaran Islam di surau sekolah akan dapat dilaksanakan.

IMPLIKASI KAJIAN

Dalam kajian ini pemboleh ubah penggunaan surau sekolah adalah pada tahap sederhana rendah. Sehubungan dengan itu jika guru pendidikan Islam ingin meningkat penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam, maka guru pendidikan Islam hendaklah memastikan amalan pengajaran pendidikan Islam di surau sekolah benar-benar memberi kesan kepada murid. Bagi murid yang menjalani pembelajaran di surau sekolah perlu mendapat sokongan dan galakan dari guru pendidikan Islam supaya implikasi penggunaan surau sekolah akan dapat ditingkatkan. Oleh itu, dapatan kajian ini menunjukkan betapa pentingnya aspek sub-bidang pendidikan Islam, penglibatan warga sekolah, kaedah dan bahan bantu mengajar (BBM) dalam penggunaan surau sekolah dalam pengajaran dan pembelajaran diberi penekanan dalam proses meningkatkan proses pengajaran dan pembelajaran Islam di sekolah.

PENUTUP

Kajian ini adalah satu daripada usaha-usaha untuk menyelidiki sejauh mana penggunaan surau sekolah dapat memberi impak yang baik kepada proses pelaksanaan Pendidikan Islam meliputi aspek bidang sub-pendidikan Islam, kaedah pengajaran, bahan bantu mengajar (BBM) dan penglibatan warga sekolah. Kajian ini juga saebagai satu usaha untuk mengetengahkan penggunaan surau sekolah sebagai tempat pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam yang efektif dan wajar dijadikan sebagai makmal pendidikan Islam Namun, penyelidikan melalui kaedah-kaedah yang empirikal perlu bagi mendapat natijah yang tepat dan konsisten untuk melihat keberkesanan penggunaan surau sekolah pelaksanaan Pendidikan Islam di sekolah-sekolah menengah kebangsaan di Malaysia.

RUJUKAN

- Ab. Halim Tamuri, Shahrin Awaluddin & Tajul Ariffin Nordin. (2003). *Fungsi surau dan keberkesanannya dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam : Satu kajian di sekolah-sekolah menengah di negeri Selangor*. Kajian penyelidikan Fakulti Pendidikan Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Alias Abdullah. (2008). *Program masjid di Kuala Terengganu: Kajian tentang keberkesanannya*. Tesis Doktor Falsafah. Universiti Malaya.
- Azhar Ahmad. (2006). *Strategi pembelajaran dan pengaturan sendiri pendidikan Islam dan penghayatan akhlak pelajar sekolah menengah*. Tesis Ph. D, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Fakrul Adabi. (2006). *Kelas Agama Di Masjid-Masjid Daerah Hulu Langat Tentang Persepsi Masyarakat Dan Keberkesanannya*. Tesis Doktor Falsafah. Universiti Malaya.
- Bahagian Pendidikan Islam. (1998). *Aktiviti Ko Kurikulum Pendidikan Islam dalam KBSM*. Kuala Lumpur : Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Ibrahim Mohammad. (2004). *Peranan surau sekolah dalam pembangunan sahsiah murid Islam di sekolah menengah daerah Kulai, Johor*. Tesis Sarjana Muda Pendidikan, Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Jasmi Amin. (2011). *Penggunaan Surau dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di Sekolah Menengah kebangsaan di Negeri Melaka*. Tesis Sarjana Pendidikan. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Jasmi bin Amin, Ab. Halim Tamuri & Noor Zaly Moktar Kasim. (2010). Peranan Surau Sekolah Sebagai Pusat Kecemerlangan Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam. *International Conference On Islamic Education 2010*. Hlm: 287 – 302.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2011). Data EMIS KPM sehingga 30 Jun 2011.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2005). *Panduan Perlaksanaan Amali Pendidikan Islam*. Putrajaya: Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2001). *Pembangunan Pendidikan 2001-2010: perancangan bersepadu penjana kecemerlangan pendidikan*. Kuala Lumpur: Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (1998). *Sukatan Pelajaran Sekolah Menengah Pendidikan Islam*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Mohadis Hj. Yasin. (1997). *Pengurusan Dan Pentadbiran Institusi Masjid: Kajian Kes Di Negeri Melaka*. Disertasi Sarjana Usuluddin, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya

- Mohd Ismail Mustari & Kamarul Azmi Jasmi. (2008). *Pengimarahkan Masjid Dalam Agenda Ummah*. Skudai, Johor: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Neuman, William Lawrence. (2003). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*. 5th ed. USA: Pearson Education Inc.
- Norasnah Othman. (2001). *Keberkesanan Program Keusahawanan Remaja Di Sekolah Menengah*. Tesis Ph. D. Universiti Putera Malaysia
- Nunnally, J. C. (1976). *Psychometric Theory*. New York: McGraw Hill Book Company. University Press.
- Rosli Ibrahim. (2011). *Penilaian pelajar terhadap fungsi surau dalam pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di Sekolah-sekolah Menengah Harian di Daerah Pasir Mas Kelantan*. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rusiah Saad. (2006). *Surau sekolah sebagai wadah pendidikan*. Tesis sarjana pengajian Islam, Jabatan Usuluddin dan Falsafah, Universiti Kebangsaan Malaysia.